

9. Sınıf Türk Edebiyatı Olay Çevresinde Oluşan Edebi Metinler Genel Testi Çöz 1

1. Horoz, kümesin önünde duruyordu. Sırtında sanki kanla, altınla işlenmiş ağır, parıl parıl bir manto! Başında vahşi ruhunun timsali gibi balta şeklinde kıpkırmızı tacı! Yerde hançer gibi keskin bir gaga! Sonra, ayaklarındaki mahmuz dediğimiz sivri süngüleri! Dikkat ederdim: Tavukların hiçbirini sevmezdi.

Bu parça aşağıdakilerin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Fabl   B) Deneme   C) Makale
D) Mektup   E) Söyleşi

Cevap : A

2. Şairin, şiiri ile okuyucuya vermek istediği mesajdır. **Yukarıdaki tanıma en uygun ad nedir?**

- A) Konu   B) Tema   C) Ana düşünce
D) Ana fikir   E) Vurgu

Cevap : B

3. Çok büyük ve uzun eserlerdir. En fazla, kahramanlık, yiğitlik, dostluk, aşk, hasret, ölüm, yurt sevgisi konuları işlenmiştir. Üslubundaki başözellik, pek çok tasvir sıfatı ve benzetmeler kullanılmış olmasıdır. Üslubunun önemli bir özelliği de ihtişamlı kelime ve cümlelerle kurulmasıdır. Bayağı söz ve deyimler; uyuşuk, durgun ve sönük bir ifade bu türle bağdaşamaz.

Yukarıda bahsedilen tür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hikâye   B) Destan   C) Fıkra
D) Makale   E) Deneme

Cevap : B

4. O unutulmaz gün gelip çatınca padişah tahtında göründü. Etrafı, devlet büyükleri, rahipler, şeref ve şanı, atlarının çevikliği ile veya vücut gücüyle değil faziletle elde edecekleri bu yarışmaya katılan bütün milletlerin elçileri ile çevrili idi.

Baş Satrap bu paha biçilmez mükafata layık olabilecek hareketleri, yüksek sesle sayıp döktü.

Yukarıdaki parçada hangi anlatım biçimi ağır basmıştır?

- A) Tasvir (Betimleme)
- B) Tahkiye (Hikâye etme)
- C) Hitap
- D) Söyleşme
- E) Mizahi

Cevap : B

5. Bu tür, konularına göre serüven, aşk, polisiye, casusluk, tarihsel, töre, tezli, egzotik; özelliklerini yansıttıkları edebi akımlara göre romantik, realist, naturalist, toplumcu gerçekçi, eleştirel gerçekçi olarak sınıflandırılabilir.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Roman
- B) Öykü
- C) Deneme
- D) Anı
- E) Tiyatro

Cevap : A

6. Cumhuriyet sonrası edebiyatımızın önemli isimlerinden olan Peyami Safa'nın Fatih – Harbiye eseri ilk olarak 1931 yılında basılmıştır. Birçok eserinde olduğu gibi bu eserinde de Peyami Safa, Doğu - Batı çatışmasını ele almıştır. Fatih, o dönem İstanbul'unda Doğu kültürünün canlı olarak yaşandığı semttir. Harbiye'ye ise batı kültürü hâkimdir. Eserde Fatih Doğu'yu; Harbiye Batı'yı temsil eder.

Bu parçada aşağıdaki yazı türlerinin hangisinden söz edilmektedir?

- A) İnceleme   B) Durum öyküsü   C) Roman
D) Olay öyküsü   E) Eleştiri

Cevap : C

7. Aşağıdaki eserlerden hangisi yazın türü olarak diğerlerinden farklıdır?

- A) Çalıkuşu   B) Vurun Kahpeye
C) Kiralık Konak   D) Fatih – Harbiye
E) Beyaz Lale

Cevap : C

8. --- hangi millete ait olduğu belli olmaz. Kişiler, zaman ve mekan dışında, vatan, millet gözetmeden yaratılmıştır. Bu türde milli özellikler gibi dini inançlara da yer verilmez.

Bu parça boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi gerekir?

- A) Fıkraların   B) Gezi yazılarının
C) Anıların   D) Masalların
E) Hatıraların

Cevap : C

9. Kerem ile Aslı, bu türün en meşhurlarındandır. Hem halkın zevkini yansıtmaları hem de dilimizi zengin bir şekilde yaşatmaları bakımından önemlidir. Bu tür, manzum ve mensur bölümlerden meydana gelir. Mensur kısımlar anlatılırken manzum bölümler, âşık tarafından sazla söylenir.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Hikâye   B) Efsane   C) Destan
D) Halk hikâyesi   E) Masal

Cevap : C

10. Tevfik Fikret "Balıkçılar" şiirinde fakir bir balıkçı ailesinin hayatını tasvir ve hikaye eder. Şiirde; hikaye, olayın akışına göre anlatılmıştır. Şiirde anlam bir veya iki dizede tamamlanmaz, anlam alttaki dizelere bağlanarak devam eder. Dizeler aynı uzunlukta devam eder.

Bu parçada aşağıdaki türlerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Manzum hikaye   B) Serbest şiir   C) Hikaye
D) Deneme   E) Eleştiri

Cevap : A

11. Beyaz perde üzerine birtakım tasvirlerin gölgelerini yansıtmak suretiyle gösterilen temaşa çeşididir. Sözlü tiyatro geleneğimizin bir basamağı sayılabilir. Nitekim bu hayal oyununun da aslında perde arkasında hüner gösteren bir tek aktörü vardır. Bu aktörün kullandığı malzeme: perde, şema ve tasvirlerdir.

Yukarıda tanıtılan geleneksel Türk tiyatrosu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karagöz   B) Meddah   C) Orta Oyunu
D) Tragedya   E) Dram

Cevap : A

12. Oyunlarda “Şeyh Küşteri Meydanı” diye başlayan birçok diyalog, Şeyh Küşteri'nin bu işin piri ve yaratıcısı olduğunu vurgulamaktadır. Karagöz'ün mezarı ise bugün çekirge caddesinde Karagöz ve Hacivat'ın Anıt mezarının bulunduğu bölgededir. Karagöz'ün mezar taşı bugün Yeşil'de bulunan Türk İslam Eserleri Müzesinde bulunmaktadır. Oyunun başrolünde Karagöz ve Hacivat adlı iki zıt karakter vardır. Karagöz halkın ahlak ve sağduyusunun temsilcisidir. Özü sözü birdir. Hacivat ise medrese eğitimi görmüş, kaypak, düzene uyan entelektüel bir karakterdir ..... ise Kavuklu ve Pişekar adlı iki kahraman vardır. Bunlar halkın ortasında sergilerler oyunlarını.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Tiyatroda	B) Gölge oyununda
C) Karagözde	D) Bibliyografyada
E) Orta oyununda	

Cevap : A

13. Seyircide acıma ve korku duygularını uyandıracak olayları ele alıp işleyen tiyatro türüdür. Konularını tarihten, efsanelerden, destanlardan alan bu türde kişiler; tanrılar, yarı tanrılar ve soylulardır. Eserlerde ahlâk ve erdeme önem verilir.

Yukarıdaki tanıma en uygun ad nedir?

A) Trajedi	B) Komedi	C) Entrika komedisi
D) Dram	E) Töre komedisi	

Cevap : A

14. Aşağıdakilerden hangisi dramın özelliklerinden biri değildir?

- A) Üç birlik kuralına uyulmaz.
- B) Perde sayısı yazarın isteğine bağlıdır.
- C) Hem nazımla hem nesirle yazılır.
- D) Romantizm akımıyla ortaya çıkmıştır.
- E) Yalnızca soyluların yaşamları konu alınır.

Cevap : A